

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/141/141/97

SPRAWA OBECNOŚCI KRZYŻA W SEJMIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

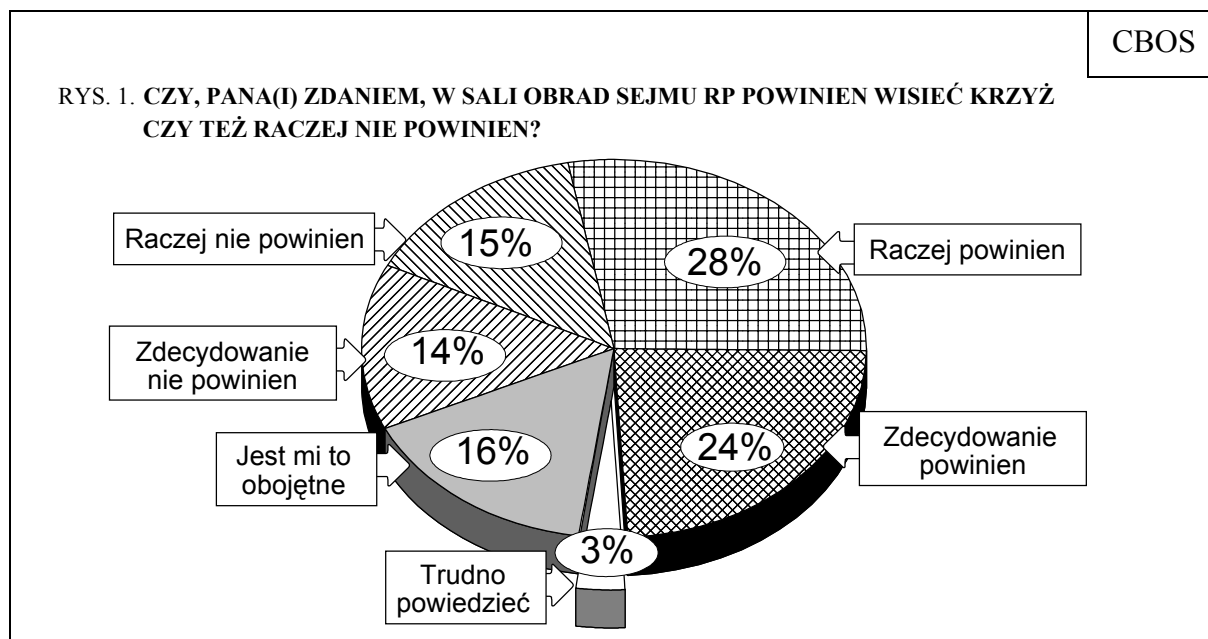
WARSZAWA, LISTOPAD '97

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Pierwszą sprawą, która stała się zarzewiem konfliktu w nowo wybranym Sejmie, było powieszenie krzyża w sali obrad przez grupę parlamentarzystów AWS. Inicjatywa ta wywołała protesty posłów SLD, którzy uznali, że obecność symboli religijnych w instytucjach państwowych łamie zasadę neutralności światopoglądowej państwa i zapowiedzieli wystąpienie w tej kwestii do Trybunału Konstytucyjnego. Prezes Trybunału prof. Andrzej Zoll uznał, że sprawa wykracza poza kompetencje tego organu i stwierdził, że może być rozstrzygnięta jedynie na drodze sądowej. Ważnym głosem w dyskusji na ten temat może być, jak się wydaje, osąd opinii publicznej¹.

Poglądy na temat obecności krzyża w Sejmie są w społeczeństwie podzielone, choć przeważa w tej kwestii stanowisko aprobowujące. Ponad połowa (52%) respondentów uważa bowiem, że krzyż powinien wisieć w sali obrad plenarnych, zarazem jednak znaczna liczba (29%) badanych jest przeciwnego zdania. Więcej niż co szósty ankietowany dystansuje się wobec całej sprawy, deklarując obojętność. Można przypuszczać, że osoby te nie aprobowując obecności krzyża w Sejmie, nie sprzeciwiają się jednak temu i tolerują taki stan rzeczy.

¹Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (89) przeprowadzono w dniach 23-28 października '97 na 1168-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Opinie o obecności krzyża w sali obrad plenarnych najsilniej wiążą się z religijnością badanych i to zarówno w wymiarze subiektywnym - oceny własnej wiary, jak i w aspekcie obiektywnym - częstości uczestnictwa w praktykach religijnych. Niemal trzy czwarte badanych uważających się za osoby głęboko wierzące wyraża opinię, że krzyż powinien wisieć w Sejmie, natomiast wśród niewierzących odsetek ten sięga jedynie 13%. Im częstszy deklarowany udział w praktykach religijnych, tym częstsze przekonanie o potrzebie obecności krzyża w sali obrad Sejmu. Podziela je 83% osób praktykujących kilka razy w tygodniu oraz 21% badanych w ogóle nie uczestniczących w praktykach religijnych.

Opinie respondentów różnicują ich cechy społeczno-demograficzne. Z poglądem, że krzyż powinien wisieć w Sejmie, najczęściej zgadzają się ludzie starsi - powyżej 55 roku życia, emeryci i renciści, mieszkańcy wsi oraz osoby z wykształceniem podstawowym. Wśród grup społeczno-zawodowych obecność w sali obrad Sejmu najważniejszego dla chrześcijan symbolu w największym stopniu akceptują rolnicy, w najmniejszym zaś pracownicy umysłowi niższego szczebla. Obojętność w tej kwestii najczęściej deklarują prywatni przedsiębiorcy.

Interesująco przedstawiają się także regionalne różnicowania opinii w tym względzie. Umieszczenie krzyża w Sejmie zdecydowanie najczęściej popierają mieszkańcy regionu południowo-wschodniego, najrzadziej zaś regionu zachodniego i południowo-zachodniego.

Warto wreszcie zwrócić uwagę na związek opinii w tej kwestii z poglądami politycznymi badanych. Obecność krzyża w Sejmie aprobuje dwie trzecie osób identyfikujących się z prawicą, wśród respondentów o orientacji lewicowej natomiast jedynie 27%, ponad połowa zaś jest temu przeciwna. Uwarunkowanie opinii w tym względzie poglądami politycznymi badanych znajduje odbicie w przekonaniach elektoratów partyjnych. Najwięcej zwolenników obecności krzyża w Sejmie jest wśród sympatyków AWS oraz ROP. Osoby popierające umieszczenie krzyża w sali obrad dominują także w elektoracie PSL. Więcej wątpliwości kwestia ta budzi wśród osób, które deklarują, że w ostatnich wyborach oddały głos na Unię Wolności, jakkolwiek również w elektoracie tej partii aprobatą przeważa nad dezaprobatą. Najsilniejszy sprzeciw wobec obecności krzyża w sali obrad Sejmu wyrażają sympatycy SLD, spośród których połowa jest zdania, że nie powinien on tam wisieć.

Tabela 1

w procentach

Elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, w sali obrad Sejmu RP powinien wisieć krzyż czy też raczej nie powinien?			
	Tak	Nie	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć
AWS	72	12	13	4
ROP*	71	15	10	4
PSL	60	29	7	4
UW	42	37	17	4
SLD	28	50	18	4

*Ze względu na niewielką liczebność tego elektoratu dane te należy traktować z dużą dozą ostrożności.

★

★

★

Kwestia obecności krzyża w Sejmie RP dzieli nie tylko posłów, ale także społeczeństwo. Gdyby jednak to ono miało dokonać rozstrzygnięcia w tej sprawie, pozostałby on w Sejmie.